

Санкції Заходу проти РФ - практичні моменти. Підсумки 2018 року

Російські корвети без німецьких дизелів

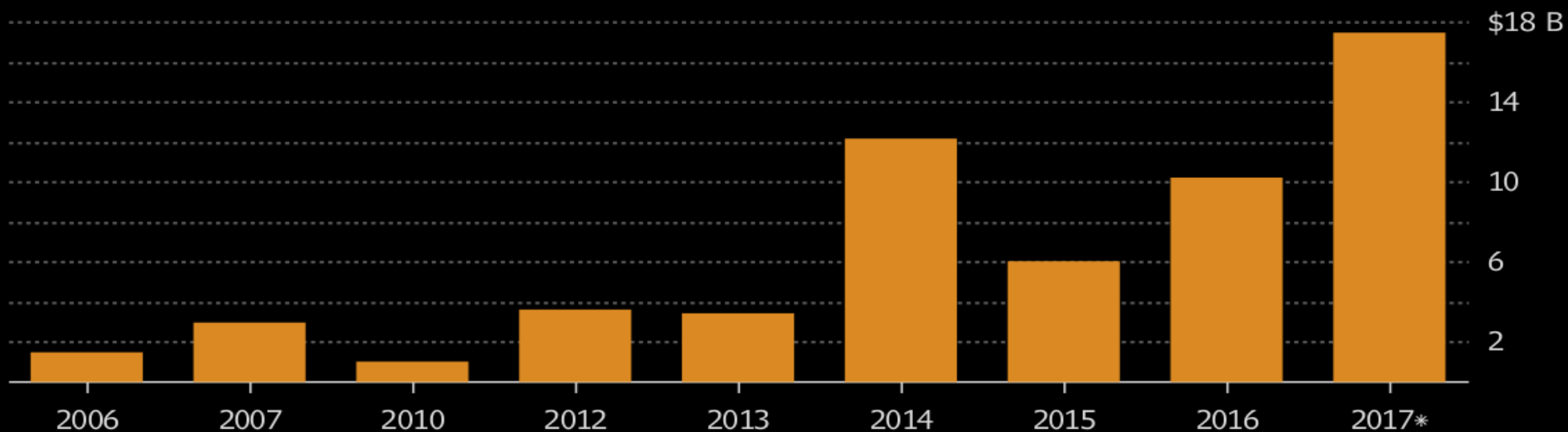

Запозичення компанії Роснефть

Record Borrowing

Rosneft has sold more than \$17 billion of bonds this year

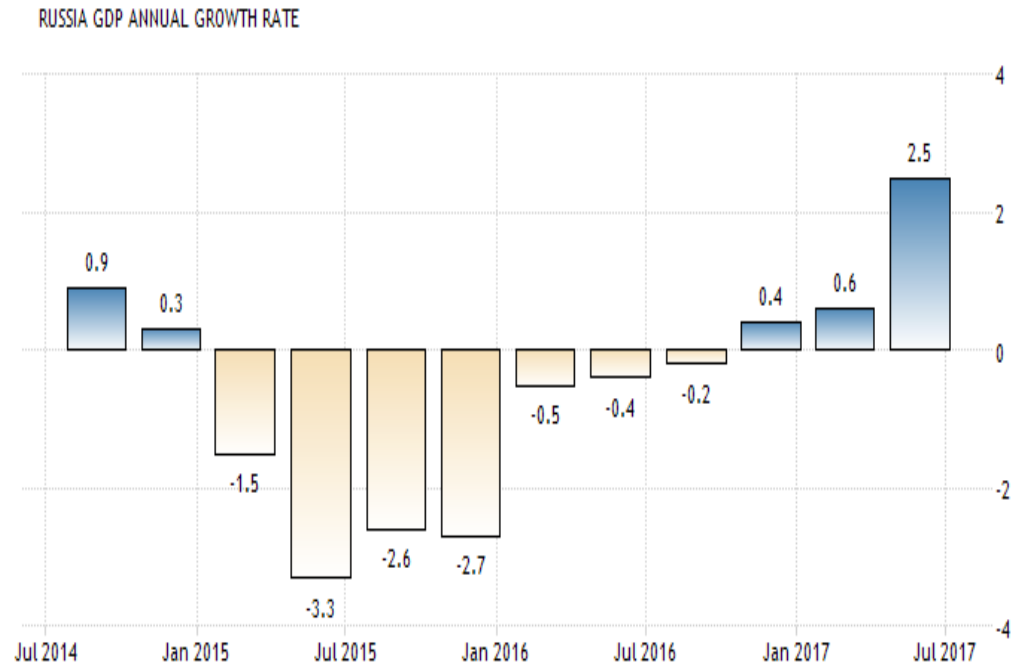
■ Debt sold in all currencies

* Includes 600b ruble bond sold on Dec. 1
Bloomberg

Bloomberg

Динаміка ВВП РФ

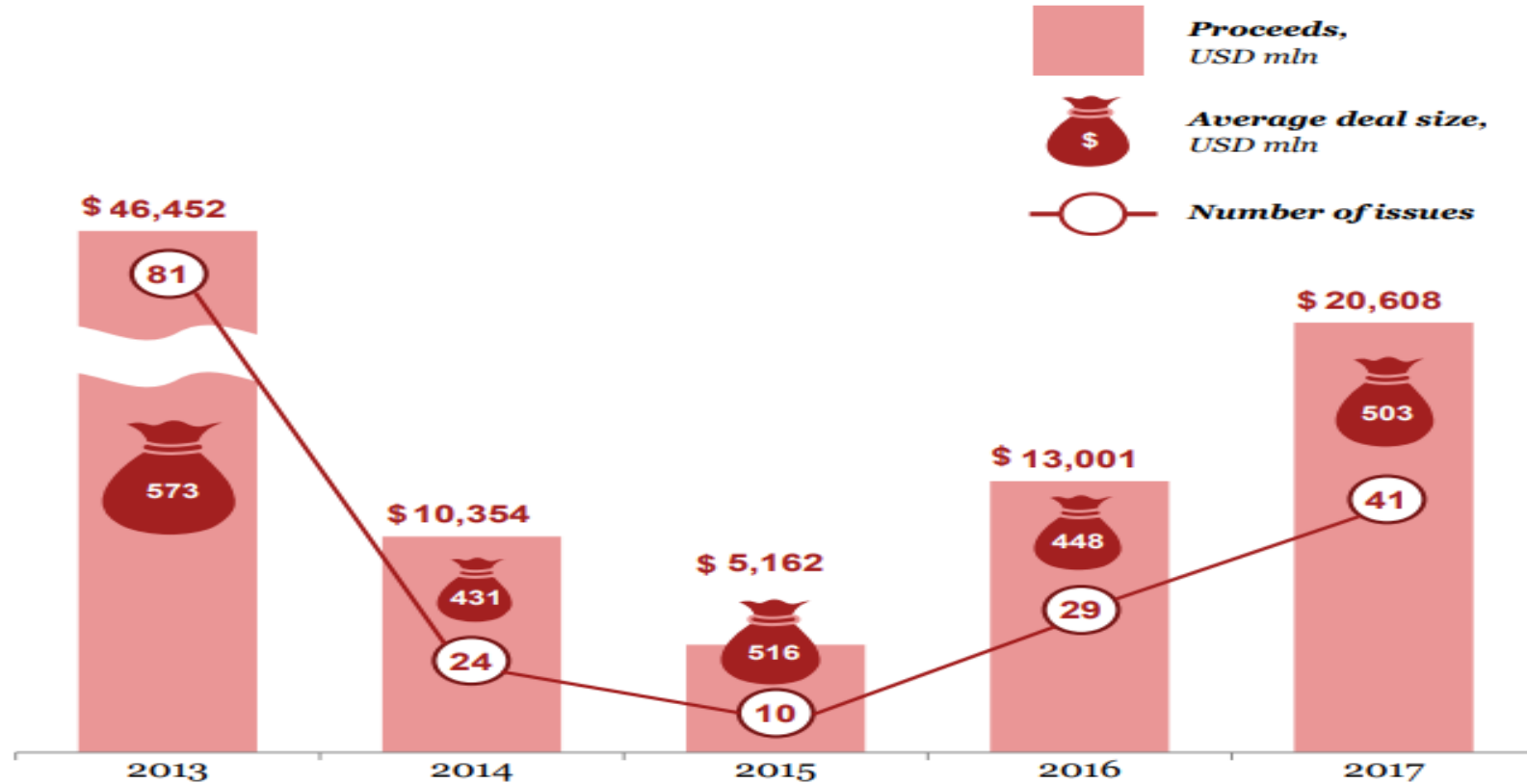
SOURCE: TRADINGECONOMICS.COM | FEDERAL STATE STATISTICS SERVICE

SOURCE: TRADINGECONOMICS.COM | FEDERAL STATE STATISTICS SERVICE

Міжнародні корпоративні запозичення із РФ

*Number of issues and total proceeds**

* excluding sovereign issues

CAATSA

- Кремлівський список сумнівної якості (30.01.2018)
- Санкції щодо Департаменту розвитку озброєння КНР за закупівлі в РФ Су-35С та С-400.
- Припинення Індією із квітня 2018 року розрахунків із РФ в доларах за контракти у сфері ВТС. Рішення Москви і Нью-Делі перейти на розрахунки в рублях і рупіях. При цьому Вашингтон поки що не наважується накласти санкції на Нью-Делі за контракт по купівлі С-400.
- Проблеми із реалізацією контракту між РФ і Індонезією щодо постачання Су-35С.
- Під питанням запровадження санкцій щодо Туреччини за купівлю С-400.
- Адміністрація Дональда Трампа успішно торпедує реалізацію всього потенціалу CAATSA.

Квітневі санкції Мінфіну США

- 6 квітня 2018 року Мінфін США запроваджує санкції щодо 24 фізичних осіб і 14 юридичних осіб РФ. В тому числі під санкціями опинилися олігархи Олег Дерипаска і Віктор Вексельберг, а також пов'язані із ними структури En+ Group та Renova Group.
- Проте Мінфін США у випадку структур Олега Дерипаски продовжує відстрочувати остаточне запровадження санкцій. Станом на сьогодні початок дії перенесли із 12 грудня 2018 року на 7 січня 2019 року.
- Олег Дерипаска активно займається лобіюванням зняття санкцій Мінфіну США на основі «плану Баркера».
- Є всі підстави вважати, що санкції в квітні 2018 року були запроваджені Мінфіном США лише для того, щоб показати що адміністрація Дональда Трампа серйозно ставиться до реалізації CAATSA.

Законодавчі ініціативи в США щодо РФ (липень-серпень 2018)

- DETER Act (Марко Рубіо і Кріс ван Холлен), DASKA Act (Ліндсі Грем, Боб Менендес, Корі Гарднер, Бен Кардін, Джон Маккейн і Джин Шахін) і ESCAPE Act (Джон Баррассо, Корі Гарднер і Стіві Дейнс).
- Найбільш небезпечним для РФ є DASKA Act, який передбачає санкції щодо російських боргових зобов'язань (припинення покупки ОФЗ), енергетичного сектору (заборона інвестицій в нафтогазовий сектор РФ і вторинні санкції за порушення заборони) та банківського сектору (блокування кореспондентських рахунків 7 ключових банків РФ).
- Нинішнє скликання Конгресу не встигне розглянути жоден із цих законопроектів до кінця 2018 року.

Вплив санкцій США на економіку РФ в 2018 році.

Запозичення

КАК МЕНЯЛАСЬ АКТИВНОСТЬ ЭМИТЕНТОВ НА РОССИЙСКОМ ДОЛГОВОМ РЫНКЕ
В 2018 ГОДУ (МЛРД РУБ.) ИСТОЧНИК: CBONDS .

Вплив санкцій США на економіку РФ в 2018 році. Запозичення

Вплив санкцій США на економіку РФ в 2018 році. Динаміка курсу рубля.

ЦЕНЫ МИРОВЫХ ВАЛЮТ НА РОССИЙСКОМ РЫНКЕ В 2018 ГОДУ (РУБ.)

ИСТОЧНИК: REUTERS.

Обмеженість потенціалу нинішнього санкційного тиску щодо РФ

- Збереження ціни на нафту вище рівня 35 доларів США за барель гарантує отримання РФ необхідних прибутків. В 2017 році РФ заробила 93,37 млрд. доларів на експорті нафти. Бюджет 2018 року, який планувався із дефіцитом, буде завершений із профіцитом.
- Коливання на ринку нафти протягом останніх 1,5 місяці (зменшення ф'ючерсів із 86 до 65 доларів за барель) не є критичними для РФ. Бюджет РФ 2018 року зверстаний із прогнозу ціни на нафту в 43 долари за барель. Бюджети РФ на 2019-2021 роки теж склалися із розрахунку плавного зменшення ціни на нафту. Також варто очікувати, що по мірі продовження дії санкцій США щодо Ірану ситуація на ринку нафти стабілізується.
- Навіть у випадку посилення санкцій Заходу щодо нафтової галузі РФ реальний ефект з'явиться лише у середині 2020-х років – зменшення видобутку нафти із 551 млн. тон до 505 млн. тон.

Підготовка РФ до посилення санкційного тиску

- в РФ ретельно готувалися до CAATSA:
  - було дозволено засекречувати імена контрагентів підприємств ВПК і спецслужб РФ.
  - створено 2 нові юрисдикції в РФ, куди олігархи під ризиком санкції могли б перереєстровувати свої компанії і активи.
  - створення окремого банку для роботи із компаніями ВПК.
- в РФ вивчають можливість прописувати в контракти зобов'язання іноземних контрагентів щодо плати за надані товари, попри санкції. Мова йде про контракти енергетичних компаній РФ.
- плани щодо дедоларизації. В РФ будуть уважно слідкувати за спробами ЄС створити окремий механізм щодо економічної взаємодії із Іраном для обходу санкцій США.

Росія нарощує золотий резерв

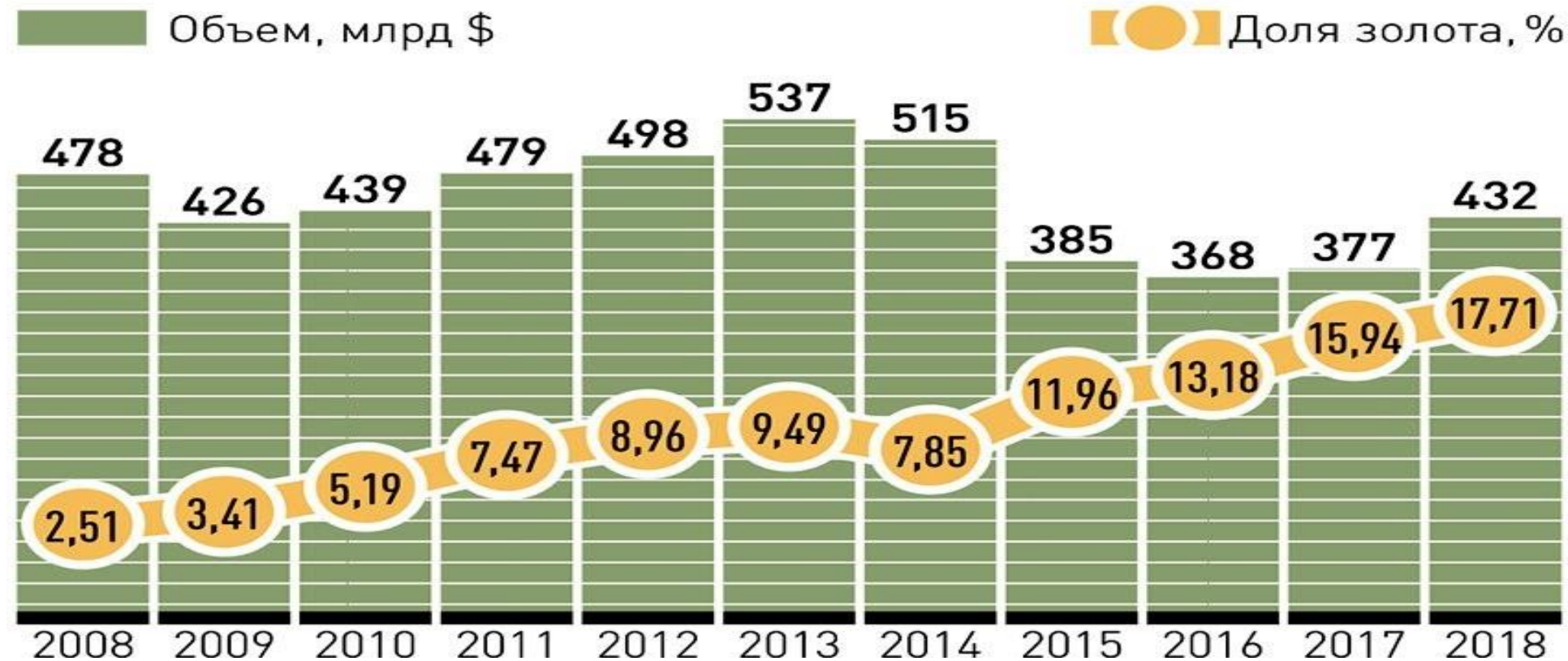
Дата	Стоимость монетарного золота в валюте (млн. долл. США)	Монетарное золото (в миллионах чистых тройских унций)	Запасы золота (тонны)*
01.01.2010 г.	22 798	20,9	649,1
01.01.2011 г.	35 788	25,4	788,6
01.01.2012 г.	44 697	28,4	883,0
01.01.2013 г.	51 039	30,8	957,8
01.01.2014 г.	39 990	33,3	1 035,2
01.01.2015 г.	46 089,0	38,8	1 208,2
01.01.2016 г.	48 562,6	45,5	1 414,6
01.01.2017 г.	60 193,6	51,9	1 615,2
01.01.2018 г.	76 647,0	59,1	1 838,8

Дата	Стоимость монетарного золота в валюте (млн. долл. США)	Запасы монетарного золота (в миллионах чистых тройских унций)	Запасы золота (тонны)*
01.01.2018 г.	76 647,0	59,1	1838,8
01.02.2018 г.	80 377,9	59,7	1856,88
01.03.2018 г.	80 582,0	60,5	1881,76
01.04.2018 г.	80 482,4	60,8	1891,09
01.05.2018 г.	81 146,3	61,4	1909,75
01.06.2018 г.	80 511,0	62,0	1928,42
01.07.2018 г.	78 167,0	62,5	1943,97
01.08.2018 г.	77 410,6	63,3	1968,85
01.09.2018 г.	77 264,6	64,3	1999,95
01.10.2018 г.	77 410,6	65,5	2037,28

Росія нарощує золотий резерв

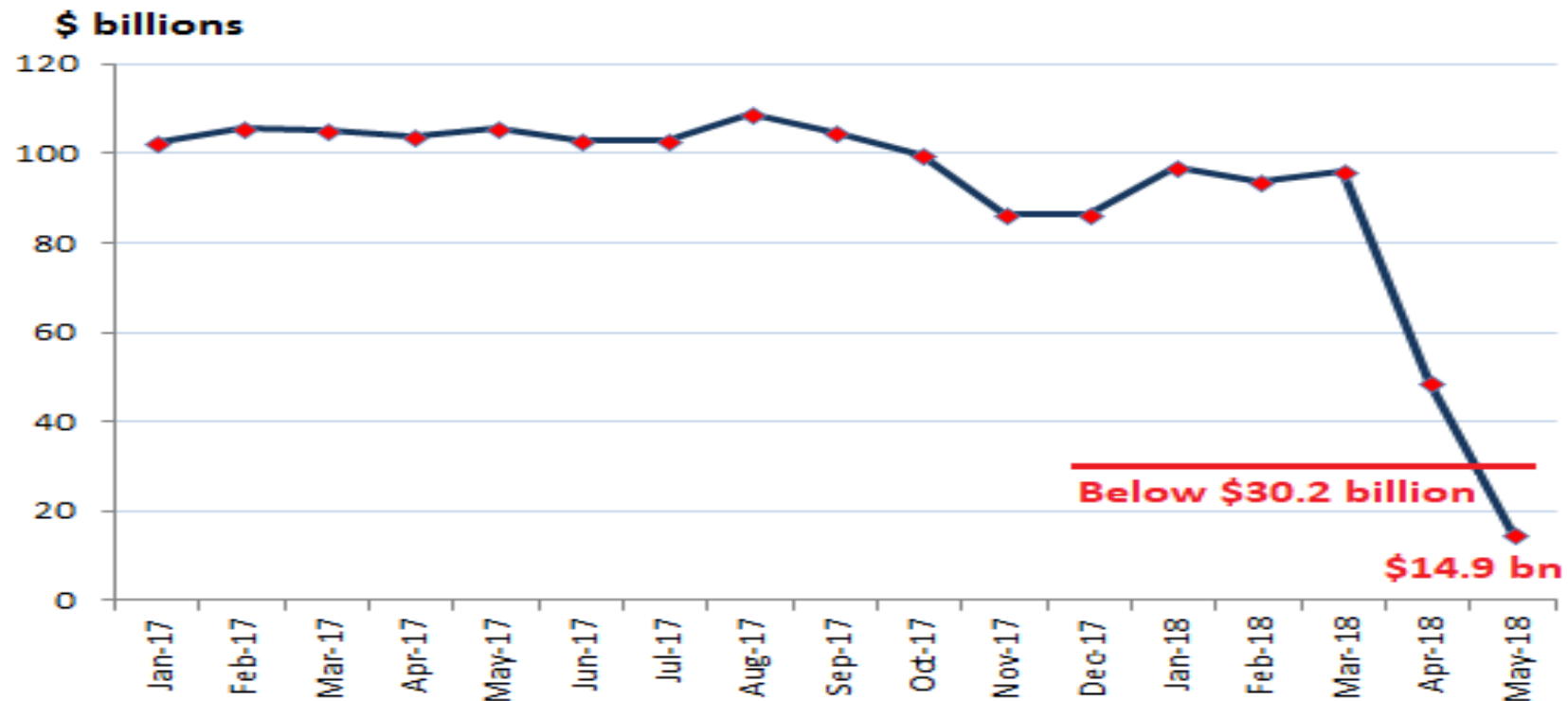
ДИНАМИКА МЕЖДУНАРОДНЫХ РЕЗЕРВОВ БАНКА РОССИИ

Источник: ЦБ РФ, расчеты «РГ» (данные на начало года)

РФ зменшує свою частку в боргових зобов'язаннях США

Russia Disappears from List of Top 33 Treasury Holders US Treasury Holdings by Russia

Source: US Treasury Dept.

WOLFSTREET.com

Зміна підходів США щодо залучення ЄС до тиску на РФ

- Квітень 2018 року. За повідомленням The Financial Times, представники уряду США намагалися активно залучити країни ЄС до нових санкцій проти РФ. Проте в ЄС скептично підійшли до цієї можливості.
- Листопад 2018 року. За повідомленням The Financial Times, чергова делегація США у спілкуванні із представниками ЄС порушувала питання не про розширення санкцій проти РФ, а про збереження їх нинішнього рівня на саміті глав держав і урядів ЄС у грудні 2018 року.
- Італія за нового коаліційного уряду вже неодноразово ставила питання про відмову від автоматичної пролонгації санкцій ЄС проти РФ і часткове їх скасування.
- Неможливість запровадження єдиних санкцій ЄС на фоні отруєння Сергія Скрипаля і його доньки чітко демонструє неспроможність досягнути всередині ЄС спільної позиції щодо посилення тиску на РФ через санкції.

Що в таких умовах має робити Україна?

- Економіка РФ пристосувалася до санкцій, які були запроваджені в 2014 році.
- РФ набагато серйозніше готується до застосування санкцій із боку США/ЄС , ніж вони до цього готові.
- Відсутність бажання колективного Заходу запроваджувати серйозні санкції проти РФ є доконаним фактом. Особливо це стосується ЄС. Це пов'язано із значними економічними і геополітичними ризиками.
- Україна повинна спробувати змінити свій підхід в цьому питанні. Замість постійного наголосу на необхідність посилення санкційного тиску на РФ для її послаблення можна вводити тезу щодо можливості посилення України. Це хоча є протилежним по суті процесом, але спрямованим на досягнення адекватної цілі.
- В своїй зовнішній політиці Київ у питанні санкцій має виходити із найгіршого сценарію у питанні санкційного тиску Заходу: серйозні санкції або не будуть запроваджені або ті, які запроваджені, не матимуть належного ефекту. Це дозволить вберегти Україну від надмірних безпідставних очікувань і посилити ефективність зовнішньої політики.